

IV

(Informacje)

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

RADA

Konkluzje Rady w sprawie maksymalizowania potencjału polityki młodzieżowej na rzecz realizacji celów strategii „Europa 2020”

(2013/C 224/02)

RADA I PRZEDSTAWICIELE RZĄDÓW PAŃSTW CZŁONKOWSKICH
ZEBRANI W RADZIE,

PRZYPOMINAJĄC O POLITYCZNYM TLE PRZEDMIOTOWEJ KWESTII
PRZEDSTAWIONYM W ZAŁĄCZNIKU, A ZWŁASZCZA:

1. STWIERDZAJĄ, ŻE:

1. W strategii „Europa 2020” i w jej inicjatywach przewodnich podkreślono, jak ważne jest kształtowanie i realizowanie polityk zapewniających wszystkim młodym ludziom umiejętności i kompetencje potrzebne do uczestnictwa w gospodarce i społeczeństwie opartych na wiedzy, oraz uznano, że ważną rolę w tej dziedzinie odgrywa polityka młodzieżowa. Szczególne znaczenie dla młodzieży oraz dla tych młodych ludzi, którzy są najbardziej zagrożeni marginalizacją, mają cele ogólne strategii „Europa 2020” oraz odnośne cele państw członkowskich, czyli zwiększanie zatrudnienia osób młodych, ograniczanie zjawiska wczesnego kończenia nauki oraz zwiększanie liczby osób podejmujących studia wyższe. Polityka młodzieżowa dysponuje środkami pomagającymi włączać młodych ludzi w działania edukacyjne, rozwojowe, kulturalne i stowarzyszeniowe, dać im możliwość zdobywania doświadczeń i możliwość praktycznego uczenia się, dzięki czemu młodzi ludzie mogą zyskiwać większe umiejętności życiowe, umiejętność uczenia się i umiejętności potrzebne na rynku pracy.
2. W odnowionych ramach europejskiej współpracy na rzecz młodzieży (2010–2018) ⁽¹⁾ podkreślono, że ważne jest podejście dwutorowe, łączące: a) konkretne inicjatywy w dziedzinie polityki młodzieżowej oraz b) inicjatywy włączające problematykę młodzieżową do innych obszarów polityki. W dokumencie tym zaofiarowano zestaw instrumentów pozwalających prowadzić działania w ośmiu konkretnych obszarach i zwrócono

uwagę, że reagując na potrzeby i aspiracje młodych ludzi, należy stosować podejście międzysektorowe.

3. We wspólnym sprawozdaniu UE z 2012 r. na temat młodzieży ⁽²⁾ zaapelowano o stworzenie ściślejszych powiązań i o większą spójność między odnowionymi ramami współpracy a strategią „Europa 2020”.
4. Wpływ gorszej koniunktury gospodarczej na młodych ludzi stwarza wyzwania dla polityki młodzieżowej, dla szeregu powiązanych z nią dziedzin polityki mających zaspokajać potrzeby wszystkich młodych ludzi, a zwłaszcza dla szeroko pojętej polityki publicznej – zwłaszcza tych jej celów, które wiążą się ze strategią „Europa 2020” na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu. Wśród wyzwań ⁽³⁾ tych należy wymienić: bezrobocie, rosnące ryzyko wykluczenia oraz ewentualne zagrożenie dla dobrostanu młodzieży.
5. Wielu młodych ludzi aktywnie włącza się w działalność grup i społeczności oraz w szeroko pojęte życie społeczne, rozwija się w ich ramach i czyni stosowne postępy, a także oferuje i odnosi duże korzyści, jeśli chodzi o rozwój osobisty i społeczny, umiejętności, doświadczenie i wiedzę. Obecnie jednak młodzi ludzie doświadczają przedłużających się okresów przejściowych między zależnością a niezależnością, a ich losy pod względem zatrudnienia i postępów zawodowych są mniej pewne.
6. Potencjał młodych ludzi oraz ich kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość i elastyczność – uważane za

⁽¹⁾ Dz.U. C 311 z 19.12.2009, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 394 z 20.12.2012, s. 5.

⁽³⁾ Stopa bezrobocia wśród młodzieży w wieku od 15 do 24 lat gwałtownie wzrosła z 15 % w lutym 2008 r. do 23,6 % w styczniu 2013 r. Liczba młodych ludzi w wieku od 15 do 25 lat nieuczących się, niepracujących ani się nie szkolących (NEET) wyniosła w styczniu 2012 r. 7,5 mln.

bezcenne w przywracaniu trwałego dobrostanu ekonomicznego i społecznego w państwach członkowskich oraz w tworzeniu bardziej zintegrowanego społeczeństwa – należy docenić i poprzeć środkami.

7. Wiedza o młodzieży oraz o jej wpływie na politykę młodzieżową i inne polityki do niej się odnoszące jest ważna i powinna się opierać na dostatecznej ilości badań.
8. Należy zwracać większą uwagę na to, że polityka młodzieżowa może mieć pozytywny, sobie właściwy wpływ na realizację strategii „Europa 2020” oraz wartość dodaną w tym zakresie, zwłaszcza w odniesieniu do celów w dziedzinie kształcenia i szkolenia, zatrudnienia i włączenia społecznego;

2. ODNOTOWUJĄ, ŻE:

9. Aby poczynić postępy w realizacji celów strategii „Europa 2020” oraz stawić czoła wyzwaniom wynikającym z wpływu kryzysu na mieszkańców UE, podjęto szereg inicjatyw politycznych (zob. załącznik do niniejszego dokumentu). Wiele z nich ma szczególne znaczenie dla młodych ludzi. Nakierowane na młodzież inicjatywy polityczne w zakresie zatrudnienia oraz kształcenia i szkolenia zakładają przyjęcie podejścia zintegrowanego, w którym polityce młodzieżowej powinna przypaść kluczowa rola. Należy wspierać rolę ministrów ds. młodzieży oraz włączanie problematyki młodzieżowej w różnorodne dziedziny polityki, zwłaszcza w ramach europejskiego semestru;

3. SĄ ZDANIA, ŻE:

10. Dla skutecznej realizacji polityki młodzieżowej i dla osiągnięcia celów strategii „Europa 2020” odnoszących się do młodzieży kluczowe znaczenie ma międzysektorowa i międzyinstytucjonalna koordynacja na szczeblu krajowym i unijnym.
11. Polityka młodzieżowa zapewnia młodzieży holistyczne działania polityczne na niej skupione, mające zasięg zarówno wertykalny, jak i horyzontalny. Polityka ta odgrywa zarówno rolę samodzielną, jak i rolę uzupełniającą – w koordynacji z innymi dziedzinami polityki – w stymulowaniu wielu pozytywnych działań na rzecz młodzieży. Rola i zakres polityki młodzieżowej zyskałyby jednak, gdyby lepiej określić, w jaki sposób polityka ta wpływa na inne powiązane z nią dziedziny polityki i w jaki sposób z nimi współdziała. Zwiększyłyby to zarówno skutki polityki młodzieżowej samej w sobie, jak i skutki tej polityki jako jednego z narzędzi realizacji strategii „Europa 2020” – zwłaszcza w odniesieniu do zatrudnienia i włączenia społecznego – a to z kolei poskutkowałoby lepszym wyeksponowaniem polityki młodzieżowej w tym kontekście.
12. Środki z zakresu polityki młodzieżowej, mające np. formę pracy z młodzieżą oraz uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, mają szczególne znaczenie zwłaszcza w kontekście przygotowywania młodych ludzi do kształcenia, szkolenia i zatrudnienia, uczestnictwa w tych dziedzinach oraz osiągnięcia postępów

w ich ramach, podobnie jak w dziedzinie zdrowia i włączenia społecznego. Środki te mogą stanowić czynną pomoc w realizacji unijnego pakietu na rzecz zatrudnienia młodzieży, zwłaszcza w skutecznym wdrażaniu gwarancji dla młodzieży, i mogłyby zostać wsparte poprzez inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych oraz inne stosowne fundusze europejskie.

13. Sektor młodzieżowy szczególnie dobrze orientuje się, jak aktywizować młodzież oraz jak wzmocnić pozycję młodych ludzi, zwłaszcza tych o mniejszych szansach, do których polityka kształcenia, szkoleniowa i zatrudnienia może nie docierać;
4. CHCĄC ZMAKSYMALIZOWAĆ POTENCJAŁ POLITYKI MŁODZIEŻOWEJ NA RZECZ REALIZACJI CELÓW STRATEGII „EUROPA 2020”, ZWRACAJĄ UWAGĘ NA NASTĘPUJĄCE PRIORYTETY:
  14. Aby można było zapewnić wszechstronną i zintegrowaną reakcję polityczną na wyzwania społeczno-ekonomiczne, z którymi obecnie zmagają się młodzi ludzie, oraz dotrzeć do młodzieży o mniejszych szansach, zwłaszcza młodzieży, która jest marginalizowana i nie pracuje, nie kształci się ani nie szkoli (NEET), za priorytet należy uznać działania zwiększające współpracę międzysektorową i międzyinstytucjonalną w celu lepszego skoordynowania polityki młodzieżowej i innych dziedzin polityki odnoszących się do młodzieży – zwłaszcza kształcenia, szkolenia i zatrudnienia; sprzyjają one tworzeniu bardziej zintegrowanego społeczeństwa i przyczyniają się do realizacji celów strategii „Europa 2020”.
  15. Należy poszerzyć rolę młodzieży w kształtowaniu polityk, które na nią oddziałują – zwłaszcza co do możliwości kształcenia, szkolenia i zatrudnienia, dostępu do kształcenia, szkolenia i zatrudnienia oraz postępów w ramach tych dziedzin – po to by zwiększać włączenie społeczne. Udział młodzieży w formułowaniu polityki ma kluczowe znaczenie dla sposobów realizacji polityki młodzieżowej zgodnie z odnowionymi ramami europejskiej współpracy na rzecz młodzieży (2010–2018). Zainteresowane strony uczestniczące w polityce młodzieżowej dysponują konkretną wiedzą, jak ułatwić aktywny udział młodych ludzi w kształtowaniu polityki.
  16. Nowo proponowany program UE na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu, a zwłaszcza jego rozdział o młodzieży, oraz inne programy i fundusze UE odegrają ważną rolę w zapewnianiu młodym Europejczykom możliwości uczenia się, mobilności, nabywania nowych umiejętności i doświadczeń oraz angażowania się w wolontariat i wymianę kulturalną. Należy uznać wartość polityki młodzieżowej samej w sobie, ale także jej wartość dodaną: ze względu na sposób, w jaki sprzyja efektom dotyczącym młodzieży w dziedzinie kształcenia, szkolenia, zatrudnienia i włączenia społecznego. Nowa edycja europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych odegra zasadniczą rolę w inwestowaniu w młodzież i w jej umiejętności oraz w zwiększaniu jej zatrudnialności i dostępu do rynku pracy;

5. Z NALEŻYTYM POSZANOWANIEM ZASADY POMOCNICZOŚCI ZWRACAJĄ SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, BY ROZWAŻYŁY NASTĘPUJĄCE DZIAŁANIA:
17. zadbały – w stosownych przypadkach – by priorytetowe zadania podejmowane na mocy odnowionych ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży (2010–2018) wspierały i uzupełniały cele strategii „Europa 2020”;
  18. promowały aktywny udział ministerstw ds. młodzieży w kształtowaniu krajowej polityki związanej ze strategią „Europa 2020”, zwłaszcza w formułowaniu, a w stosownym przypadku w koordynowaniu rocznych krajowych programów reform;
  19. w tym kontekście i na podstawie krajowych przepisów o dialogu z młodzieżą promowały lepsze wykorzystanie istniejących mechanizmów lub tworzenie nowych, by zapoznawać się z poglądami młodych ludzi i opierając się na nich, wzbogacać i kształtować politykę młodzieżową i polityki odnoszące się do młodzieży;
  20. zastanowiły się, w jaki sposób polityka młodzieżowa mogłaby się przyczynić do definiowania działań w ramach pakietu na rzecz zatrudnienia młodzieży, w tym w stosownym przypadku do wdrażania zalecenia Rady w sprawie walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego oraz zalecenia Rady w sprawie ustanowienia gwarancji dla młodzieży;
6. Z NALEŻYTYM POSZANOWANIEM ZASADY POMOCNICZOŚCI ORAZ Z POSZANOWANIEM ODPOWIEDZIALNOŚCI PAŃSTW CZŁONKOWSKICH ZA POLITYKĘ MŁODZIEŻOWĄ ZWRACAJĄ SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH I KOMISJI, BY W RAMACH SWOICH KOMPETENCJI:
21. promowały udział środków z zakresu polityki młodzieżowej – w ramach szerszych strategii politycznych w dziedzinie kształcenia, szkolenia, zatrudnienia i włączenia społecznego – w realizacji celów strategii „Europa 2020”;
  22. zapewniły lepszą koordynację i większą synergię prac podejmowanych na mocy odnowionych ram współpracy z pracami prowadzonymi w dziedzinie kształcenia i szkolenia oraz zatrudnienia, po to by zwiększyć udział młodych ludzi w kształceniu i szkoleniu, usprawnić ich przechodzenie do etapu zatrudnienia oraz zwiększyć ich włączenie społeczne. A zwłaszcza – by położyły nacisk na włączenie młodych ludzi, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą się;
  23. sporządziły – w kontekście odnowionych ram współpracy na rzecz młodzieży (2010–2018) – średniookresowy plan prac, którym można by się posłużyć w polityce młodzieżowej i w innych dziedzinach polityki odnoszących się do młodzieży, pracując nad bieżącymi tematami i tendencjami dotyczącymi młodzieży; plan ten mógłby też wskazać stosowne obszary, w których potrzebna jest koordynacja i współpraca z polityką kształcenia, szkolenia i zatrudnienia w celu zapewnienia wkładu polityki młodzieżowej w europejski semestr;
  24. wprowadziły praktykę, która pozwoliłaby przedstawicielom państw członkowskich odpowiadającym za politykę młodzieżową i uczestniczącym w posiedzeniach Rady lub jej organów przygotowawczych dyskutować i wymieniać poglądy na temat ważnych politycznych elementów europejskiego semestru, rocznej analizy wzrostu gospodarczego i zaleceń dla poszczególnych krajów, tak by dzięki temu można było na czas zapewnić Komitetowi Zatrudnienia stosowny wkład na potrzeby wielostronnego nadzoru nad tymi zaleceniami;
  25. zadbały o to, by z jak najlepszym skutkiem rozwinięto instrumenty opisane w strategii UE na rzecz młodzieży i we wspólnym sprawozdaniu UE na temat młodzieży (2012), takie jak usystematyzowany dialog, polityki oparte na dowodach oraz współpraca międzysektorowa, i dzięki temu podczas debaty politycznej nad strategią „Europa 2020” dostępne były wszelkie dane o wpływie kryzysu na młodzież oraz słyszalny był głos młodzieży;
  26. podkreślały, jak bardzo środki z zakresu polityki młodzieżowej, mające np. formę pracy z młodzieżą oraz uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, pomagają młodym ludziom, zwłaszcza młodym ludziom o mniejszych szansach, zyskiwać mocniejszą pozycję i dzięki temu stawać się aktywnymi obywatelami i w pełni uczestniczyć w życiu społeczeństwa obywatelskiego oraz rozwijać umiejętność uczenia się i umiejętności potrzebne na rynku pracy;
  27. podkreślały zwłaszcza, jak takie środki pomagają młodym ludziom rozwijać kompetencje i umiejętności prakrojowe przydatne w korzystaniu z możliwości kształcenia, szkolenia i zatrudnienia, a tym samym w zwiększaniu autonomii i postępów, oraz jak środki te pomagają rozwijać umiejętności osobiste i społeczne oraz kształtować przedsiębiorczość i umiejętności potrzebne na rynku pracy;
  28. promowały dostępność dla wszystkich stosownych zainteresowanych stron i zachęcały do korzystania z programów europejskich, takich jak:
    - europejski program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu, który wspiera mobilność, wymiany i podnoszenie umiejętności oraz możliwości udziału w wolontariacie i wymianie kulturalnej, oraz
    - inne europejskie programy i fundusze, które m.in. mają w założeniu docierać do wszystkich młodych ludzi, w tym młodych ludzi o mniejszych szansach, a zwłaszcza do tych, którzy nie uczą się, nie pracują ani się nie szkolą,i tym samym przyczyniały się do rozwoju umiejętności i do zatrudnialności młodych ludzi;
  29. w stosownym przypadku promowały pełne, optymalne korzystanie z inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, aby wdrożyć zalecenie Rady w sprawie ustanowienia gwarancji dla młodzieży;

7. ZWRACAJĄ SIĘ DO KOMISJI, BY ROZWAŻYŁA NASTĘPUJĄCE DZIAŁANIA:

30. rozważyła stosowne działania, by perspektywa polityki młodzieżowej zyskała kluczowe miejsce w polityce kształcenia, szkolenia, zatrudnienia i włączenia społecznego, oraz działania, które nadałyby politykom na rzecz realizacji strategii „Europa 2020” dodatkowy wymiar związany z polityką młodzieżową, zwłaszcza w odniesieniu do pracy z młodzieżą oraz uznawania i walidowania uczenia się pozaformalnego i nieformalnego;
31. promowała wiedzę o wszystkich unijnych programach finansowych i związanych z nimi przykładach wzorcowych rozwiązań, które pozwalają młodzieży rozwijać umiejętności potrzebne w XXI wieku, i kładła przy tym większy nacisk na to, w jaki sposób programy te stymulują uczenie się oparte na umiejętnościach, doświadczeniu i przedsiębiorczości i dzięki temu zwiększają i doskonalą uczestnictwo młodych ludzi, zwłaszcza młodych ludzi o mniejszych szansach, w życiu społecznym, kształceniu, szkoleniu i zatrudnieniu;
32. w kontekście strategii „Europa 2020” i odnowionych ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży (2012–2018) nie rezygnowała z zamiaru dokonania oceny usystematyzowanego dialogu, tak aby jego zakres, skala i treść odzwierciedlały bieżące potrzeby młodych ludzi i stanowiły odpowiedź na nie, a to z kolei użytecznie wpływało na kształtowanie polityki młodzieżowej;
33. rozważyła przygotowanie dokumentu koncepcyjnego, opartego na ustaleniach ze sprawozdania UE na temat młodzieży oraz na bieżących pracach w dziedzinach objętych partnerskim uczeniem się, i na tej podstawie zorganizowała seminarium polegające na partnerskim uczeniu się, z udziałem odpowiednich zainteresowanych stron, poświęcone kluczowym dziedzinom polityki, tj. młodzieży, kształceniu i szkoleniu oraz zatrudnieniu, po to by zastanowić się, jak w optymalny sposób prowadzić działania polityczne będące odpowiedzią na wyzwania, z którymi zmagają się obecnie młodzi ludzie. W ramach takiej inicjatywy można by opracować zalecenia do ewentualnego wykorzystania w odpowiednich dziedzinach polityki oraz przez stosowne składy Rady w dalszych działaniach.

ZAŁĄCZNIK

Tło polityczne

1. Konkluzje Rady Europejskiej dnia 13 i 14 grudnia 2012 r. ⁽¹⁾ i z dnia 7 i 8 lutego 2013 r. ⁽²⁾, w których podkreślono, że za najważniejszy priorytet należy uznać promowanie zatrudnienia młodzieży, i którymi zainicjowano nową inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.
2. Oświadczenie członków Rady Europejskiej z dnia 30 stycznia 2012 r. pt. „Ku konsolidacji sprzyjającej wzrostowi i wzrostowi sprzyjającemu tworzeniu miejsc pracy”, w którym zwrócono się do państw członkowskich o stymulowanie zatrudnienia, zwłaszcza wśród młodzieży, poprzez tworzenie i realizację kompleksowych inicjatyw na rzecz zatrudnienia, kształcenia, szkolenia i umiejętności.
3. Zalecenie Rady w sprawie ustanowienia gwarancji dla młodzieży w ramach pakietu na rzecz zatrudnienia młodzieży ⁽³⁾, które to zalecenie jest elementem skoordynowanego podejścia politycznego do przeciwdziałania bezrobociu, zjawisku wczesnego kończenia nauki, ubóstwu i wykluczeniu społecznemu młodych ludzi.
4. Zalecenie Rady w sprawie walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego ⁽⁴⁾, w którym to zaleceniu zwrócono uwagę na możliwości i mechanizmy pozwalające, by wiedza, umiejętności i kompetencje nabyte za pomocą uczenia się pozaformalnego i nieformalnego odgrywały ważną rolę w zwiększaniu zatrudnialności i mobilności oraz w motywowaniu do uczenia się przez całe życie, zwłaszcza osób w trudnej sytuacji społeczno-ekonomicznej lub osób nisko wykwalifikowanych.
5. Wspólne sprawozdanie Rady i Komisji z wdrażania strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia „ET 2020” ⁽⁵⁾, w którym to sprawozdaniu wskazano, w jaki sposób za pomocą realizacji ram „ET 2020” wspierać cele strategii „Europa 2020” w dziedzinie wzrostu i zatrudnienia, oraz wyznaczono kilka priorytetowych obszarów europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia na lata 2012–2014.
6. Konkluzje Rady w sprawie inwestowania w kształcenie i szkolenie – odpowiedź na komunikat pt. „Nowe podejście do edukacji: inwestowanie w umiejętności na rzecz lepszych efektów społeczno-gospodarczych” oraz na roczną analizę wzrostu gospodarczego 2013 ⁽⁶⁾.
7. Zalecenie Rady w sprawie polityk na rzecz ograniczania zjawiska przedwczesnego kończenia nauki ⁽⁷⁾, w którym to zaleceniu zwrócono uwagę na potrzebę kompleksowych międzysektorowych polityk zwiększających powiązania między systemami kształcenia i szkolenia a sektorem zatrudnienia.
8. Komunikat Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. pt. „Szanse dla młodzieży” ⁽⁸⁾, w którym zaapelowano do państw członkowskich o więcej działań przeciwko wysokiemu bezrobociu wśród młodzieży, w tym o lepsze wykorzystanie Europejskiego Funduszu Społecznego i o więcej możliwości mobilności.

⁽¹⁾ Dok. EUCO 205/12.

⁽²⁾ Dok. EUCO 3/13.

⁽³⁾ Dok. 17944/12.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 398 z 22.12.2012, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 70 z 8.3.2012, s. 9.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 64 z 5.3.2013, s. 5.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 191 z 1.7.2011, s. 1.

⁽⁸⁾ Dok. 5166/12.